

მანანა ჩიტიშვილი

ახალი ლექსები, სულიდან ამოფრენილები

კალამი — მშვილდი

ვითა ღვთაებას,
ქართულ სიტყვას ვეყმე ადრიდან,
ასეა ახლაც,
თუმც იცვალა დილა ბინდებად,
სასწაულია,
სულიდან, ვით მაყვლის ბარდიდან,
ლექსი რომ
მამალ ხოხობივით ამოფრინდება.

ტკივილით დაღლილს
არ მქონია დღეები მშვიდი,
არ ვიცი,
ტანჯვის ბევრი ღამე რამ გაათენა,
მოზიდული მაქვს სუნთქვაშეკრულს
კალამი – მშვილდი
და ველოდები
ხოხობივით ლექსის აფრენას.

ტერენტი გრანელის მონოლოგი

ღრუბელი მოჰგავს ციხის ბასტიონს,
მალე თბილისის ცაზეც იელვებს,
სუყველაფერი რომ გაპატიონ,
ნიჭს ვერასოდეს გაპატიებენ.

სიო სინაზეს ვარდის ფიცულობს,
ნისლი შებურავს მთათა კარებებს,
ცოცხალი უნდა ჯერ შეგიძულონ
და მერე წასულს შეგიყვარებენ.

ჩემმა თბილისმა ზედ გულზე ამცრა,
ვინ განმაშოროს მის ცას და ფერებს,

ამქვეყნად თურმე ჯგარს უნდა გაცვან,
რომ გუღმდულარედ გიტირონ მერე.
ღრუბელი კვლავ ჰგავს ციხის ბასტიონს,
ვიცი თბილისის ცაზეც იელვებს,
სუყველაფერი რომ გაპატიონ,
ნიჭს ვერასოდეს გაპატიებენ.

ღიმილიც ყოფნის

აბრუნებს ჟამი საწუთროს მორევს,
აჰყევი, ვიდრე გული დაუნჯდა,
ძნელი ცუდ ლექსთა თხზვა არის, თორემ,
კარგი ლექსების წერას რა უნდა.
მზე ჩამავალი გადივლის გორებს,
მიჰყვება ჩუმი შრიალი ფოთლის...
სიძულვილს უნდა მიზეზი, თორემ,
სიყვარულს ერთი ღიმილიც ყოფნის.

ყველაფერს გეტყვის

ნათელს ან ჩემი რად უნდა ქება,
ან რას დააკლებს სიავე სეტყვის,
ცეცხლი რომ ქრება და ფერფლი რჩება,
ის ფერფლი ცეცხლზე ყველაფერს გეტყვის.
სალამოვდება...
მზის შუქი მკრთალი
ძლივსლა ანათებს ჭვარტლიან ერდოს,
გიაბობს ფერფლი, – ბჟუტავდა ალი,
თუ მობურბურე კოცონი ენთო.
ეს გული ჯგავრის რა ფთილებს ართავს,
ან მამულის ცას რა თრთოლვით შემზერს,
მე როცა წავალ, ყველაზე მართალს
ჩემი ლექსები გეტყვიან ჩემზე.

* * *

არც აღმასი და არც ლალი,
არც ბეჭედი გიშრისთვალა,
თუ რამ ჰქონდა ნარ-ეკალი,
ბედმა ფეხქვეშ გამიშალა.

თუმცა ცივი ქარი ქროდა,
მაინც ფრენა მსურდა ცადა,
რაც კი ტკივილები ჰქონდა,
ყველა ჩემზე გამოსცადა.

მამის ხსოვნას
კვამლი მკლავებს შენებრ მომხვევს,
კერაც შენს კვალს ინახავს,

მამი, ჩემთან აღარ მოხველ,
სამუდამოდ შინა ხარ.
რა სამყარო შეიცანი,
გასცდა სული ქაოსებს?
შენი ერთი ბორცვიც არი
სოფლის სასაფლაოზე.

ჩამოშლილა ყვითელ თიხად,
რაც შენ დარდი გინახავს,
ახლა არსად აღარ მიხვალ,
სამუდამოდ შინა ხარ.

რად მენატრება
გახსოვს, რა იის სურნელი ქროდა,
რა დრო იყო და გულის ფეთება,
რად მენატრება, რაც გუშინ მქონდა
და რაც არასდროს აღარ მექნება.

ეს ქარი თითქოს ჩემს ფიქრებს ბურდავს,
რომ ვტირი, თითქოს წვიმაც მატულობს,
ახლოს იყავი, სიმორე მსურდა,
შორს ხარ და შენთან ყოფნას ვნატრულობ.

დღეები ჩუმი დარდით ნაფერი
წიგნის ყდასავით ფრთხილად დაეხურე,
მოხვალ და...

ვითომ არც არაფერი,
წახვალ და მხოლოდ შენს გზას გავეყურებ.

მიდის... ჩვენ არას გვაკითხებს დრო და
არ ისმენს ხვეწნას ანდა შექებას,
დღეს მენატრება, რაც გუშინ მქონდა
და რაც არასდროს აღარ მექნება.

არა ყოფილა

მზემ მთებს აბჯარი თოვლის აჰყარა
და ახლა მწვანე ნაბდები შვენით...
თუ გაზაფხული ვერ შეგაყვარა,
არა ყოფილა ის ქალი შენი.

ცაზე კი ისევ ღრუბლის თოვლი ძევს
და თბილი სიო მოჰქრის ფოფინა,
სადაც სიმართლის თქმას ვერ შეიძლებ,
შენი სამშობლო არა ყოფილა.

წამთრისპირზე

წარსული როგორ გადახურდავდა,
შენ სულ სხვა ბედის იყავ მდომელი,
ცოდვა ხარ, თუკი გაზაფხულდა და
გული არაფერს აღარ მოელის.

როცა სულ ახლოს იყავ მიზანთან,

ღრუბლებმა სწორედ მაშინ გაწვიმეს,
ცოლვა ხარ, თუკი ჩამოგიზამთრდა
და ცეცხლს არავინ არ გინაწილებს.
ასე დასრულდა
აქ უკვე არვინ აღარ ღამიცდის,
არც – შენ, ქვეყნად რომ ყველას მერჩიე,
რა უეცარად გადაგავიწყდი,
როგორ იოლად გადამეჩვიე.
აღარ საუბრობს უკვე წარსულთან
აღარც ეს ვარდი, მთვარით ნაფერი,
ნუთუ ყოველი ასე დასრულდა,
ნუთუ ეს იყო სუყველაფერი?
ჩემი წუხილი ვერვის შევჩივლე,
მეგობრად მხოლოდ ქარს თუ მივიწვევ...
ან შენ ასე ვით გადამეჩვიე,
ან მე რანაირ გადაგივიწყე.

ზედაზნის ღამე

ღამით ზედაზნის სერებს დაათოვს,
დაფარავს ყველა გზა-შარას სოფლის, მე
თქვენმა წვეთმა ღვინომ დამათრო, თქვენ
ჩემი სისხლი ვერაფრით გყოფნით.
ქარი ლელებთან ანცობს ისევე,
აქ ქარის როკვაც სხვაგვარად ფასობს,
მე თქვენს მშვენიერ წუთებს ვიხსენებ
თქვენ ჩემი ყველა შეცდომა გახსოვთ.
მზის სხივი ელავს თოვლზე ყაყაჩოდ
და შიშველ ალვებს თავს დაჰფოფინებს,
მე სიყვარულის ცვარმა დამაზრჩო,
თქვენ ბოლმის ზღვაც კი ვერ იმყოფინეთ.
თოვს... არც ამაღამ გადაიკარებს,
გავყურებ ნისლში ჩაძირულ მნათობს,
მე თქვენი ღვინის წვეთი ვიკმარე,
თქვენ ჩემი სისხლი ვერაფრით გათრობთ.

უსუპს ზომ მოვეწონები

ცას – ცისარტყელის ქამარი,
კლდეს შვენის ვეფხვის ნატორი,
არც დედა მყავდა ყამარი,
არც მამა – ღრუბელთ ბატონი.
შენ გცდიდი, ბელო, ტიალო,
ღროთა უკულმა გამრიგევე,
ამ თვალშეუდგამ ფრიალოს
კოშკი იმადაც ავიგე.
თუმცა გარს ბევრმა უარა,
არას ვწუხ მათი მგონები,

ბადრს და ამირანს თუ არა,
უსუპს ხომ მოვეწონები.

ლარგვისი. წმინდა თევდორეს სახელობის ტაძართან

აქ სულ სხვა მადლით ვივსები,
მხრებს ვშლი საწუთროს ნაცრიანს,
თეთრ ტანზე განა ნისლები,
მაცხოვრის კვართი აცვია.

მაშულს იცავდნენ ერთიანს
აქ დალოცვილი დროშანი,
ძირს დაფრენილი მტრედია,
ქსნის პირს მოსული შროშანი.

უცდის, რომ ბინდი შემდორდეს,
ესმის ჟღერება ბექთარის,
ცით მოდის წმინდა თევდორე, -
ქრისტეს უბადლო მხედარი.

არსად მწყემსი და ქვითხურო,
არც ცეცხლი - ღამის მთეველთა,
ლარგველთა ფარ-შუბს კითხულობს,
ხმლის ქნევას ქვენიფნველთა.

მოწყდება გუმბათს ანაზდად
ცრემლი, ვარდს რომ ჰგავს მოცელილს,
არც მოლაშქრენი ჩანან და
ალარც მაშულზე მლოცველნი.

დღეს სხვაგვარი გვჭირს იარა,
გული ჯავრს შეუნაცრია,
ტაძარსაც ნისლი კი არა,
ჯვარცმულის კვართი აცვია.

შემოდგომის რეკვიემი
გარდაცვლილ ფოთლებს
მიასვენებს ქარის მარხილი,
ვინლა ამიხდენს ამ სურვილებს,
ჟამით დაწურვილს,
ღამდება...

ზეცა ვარსკვლავების თვალებს ახილებს
და იცქირება ცის ფანჯრიდან
მთვარე - ქალწული.

წვიმს და არ ვიცი,
წვიმის წვეთებს რა დაუბარო,
ისედაც ცრემლის საწყაული
ბევრჯერ ავივსე...

სხვა რა ვინატრო,
შენ თუ იქმენ ჩემთან, უფალო,
წუთისოფელში სხვას არავის
მოვისაკლისებ.

ამ შემოდგომას
უშენობა ისე ეტყობა,

ისე მდუმარედ,
თავდახრილი ღვანან ვერხვები,
რომ შენზე გლოვას
ჩემი ცრემლით უარეყოფა,
ნოემბრის ცივ და
წვიმიან დღეს დავესესხები.

მგლის ხროვასავით
ჩამდგომიან დღეები კვალში,
ვისთვის არ არის
ეს ნათელი ბნელში ჩაწნული?
გარდაცვლილ ფოთლებს
მიასვენებს გრიგალი მარშით
და იცქირება ცის ფანჯრიდან
მთვარე – ქალწული.

ვერ ვთქვი

თუ დაუდღისხარ მხოლოდ მოლოდინს,
გული რომ ბორგავს ფეთქვით,
რისი თქმაც გასურდა,
თუ თქვი ბოლომდის?
მე, მაგალითად, ვერ ვთქვი.

ვის გავუთენდით
ვის დავუღამდით,
ვისკენ გავლიეთ შარა,
შენ ვინც გიყვარდა,
მას თუ უყვარდი?
მე, მაგალითად - არა.